

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№19

1ST INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**SCIENCE AND
TECHNOLOGY:
NEW HORIZONS
OF DEVELOPMENT**

MAY 14-16, 2025
PRAGUE, CZECH REPUBLIC

UDC 01.1

Science and Technology: New Horizons of Development. Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. May 14-16, 2025. Prague, Czech Republic. 517 p.

ISBN 979-8-89704-982-0 (series)
DOI 10.70286/ISU-14.05.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The collection of scientific papers presents the materials of the participants of the 1st International Scientific and Practical Conference "Science and Technology: New Horizons of Development" (May 14-16, 2025. Prague, Czech Republic).

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 979-8-89704-982-0 (series)

© Participants of the conference, 2025
© Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity", 2025
Official site: <https://isu-conference.com/>

SECTION: MEDICINE

Медведєв І.О., Дзиза А.В. УТВОРЕННЯ СІРЧАНИХ ПРОБОК У МОЛОДІ: ВПЛИВ ВИКОРИСТАННЯ ГІГІЄНИЧНИХ ПАЛИЧОК.....	286
Золотарьова С.І., Бондаренко М.А. МОЖЛИВОСТІ ТА ОБМЕЖЕННЯ РЕНТГЕНІВСЬКОЇ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ В СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ДІАГНОСТИЦІ.....	289
Іmanova N., Udovenko K., Udovenko D. CYBERSECURITY IN MEDICINE.....	292
Шерстюк С.О., Наконечна С.А., Сидоренко Р.В., Наконечний Є.В. ЗМІНИ У ПЕРЕБІГУ ГІСТОХІМІЧНИХ РЕАКЦІЙ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ ЩУРІВ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ВПЛИВІ ХІМІЧНИХ СТРЕСОРНИХ ФАКТОРІВ.....	294
Лапта С.В., Бондаренко М.А. ВИКОРИСТАННЯ УЛЬТРАЗВУКОВОЇ КАВІТАЦІЇ В МЕДИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА ДІАГНОСТИЦІ: ФІЗИЧНІ ОСНОВИ ТА БІОМЕДИЧНІ ЗАСТОСУВАННЯ.....	296
Ковальова Н.С., Бондаренко М.А. ВПЛИВ СПЕКТРАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК СВІТЛА НА ФІЗІОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ОРГАНІЗМУ: ТЕРАПЕВТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ.....	299
Пасічник В.О., Ходак Л.А. ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ СЕРОЗНИХ МЕНІНГІТІВ У ДІТЕЙ ТА ЇХ ЕТІОЛОГІЯ.....	302
Яворський О.В., Муріна М.О. ФАКТОРИ РИЗИКУ РОЗВИТКУ ГЛАУКОМИ У СТУДЕНТІВ- МЕДИКІВ.....	303
Литовченко В.О., Гарячий Є.В., Власенко В.Г., Бойко І.С. СУДИННІ ШУНТИ: ЕФЕКТИВНІСТЬ І ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ У БОЙОВИХ УМОВАХ.....	305
Ящук О.Д., Антоневич Б.М. МІЖНАРОДНА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ: ВПЛИВ ЛАТИНИ НА ГЛОБАЛЬНУ КОМУНІКАЦІЮ ЛІКАРІВ.....	306

2. Алєєва Н.М. , Гудзь А.С. , Дуфинець В.А., Завгородня Т.С., Коробов К.В., Лаврик Н.С., Пінчук Є., Риков С.О., Усенко К.О., Шаргородська І.В. Глаукома // Офтальмологія у практиці лікаря загального профілю – сімейного лікаря//. – 2020. – 33 с.
3. Веселовська З.Ф., Веселовська Н.М., Валід Алі Абу Самра . Характеристика глаукоми // Основи клінічної офтальмології // . – 2023 – 151с.

СУДИННІ ШУНТИ: ЕФЕКТИВНІСТЬ І ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ У БОЙОВИХ УМОВАХ

Литовченко Віктор Олексійович

д.мед.н., професор;

Гарячий Євгеній Владиславович

к.мед. н., асистент

Власенко В'ячеслав Григорович

к.мед. н., доцент

Бойко Ілля Сергійович

здобувач

Кафедра екстреної та невідкладної медичної допомоги,
ортопедії травматології та протезування
Харківський національний медичний університет

Актуальність. У військово-польових умовах поранення магістральних судин кінцівок часто супроводжуються значною крововтратою та ризиком ішемії, що може призвести до ампутації. Використання тимчасових судинних шунтів (ТСС) дозволяє швидко відновити перфузію та стабілізувати стан пацієнта до проведення остаточного судинного відновлення.

Мета. Оцінити ефективність та клінічні результати застосування тимчасових судинних шунтів у бойових умовах, зокрема щодо збереження кінцівок та зниження рівня ампутацій.

Матеріали та методи. На основі систематичного огляду літератури, включаючи дослідження, опубліковані в журналах *Journal of Vascular Surgery* та *Journal of Trauma Acute Care Surgery* було проведено дослідження. Розглянуто дані щодо застосування ТСС у військових конфліктах, зокрема в Іраку та Афганістані, а також у цивільних умовах.

Результати. У військових конфліктах застосування тимчасових судинних шунтів (ТСС) продемонструвало високу ефективність у збереженні кінцівок. Згідно з даними аналізу поранених під час бойових дій в Іраку та Афганістані, використання ТСС знизило рівень ранніх ампутацій з 54% до 18% [1;4]. У систематичному огляді, який включав 40 досліджень, встановлено, що рівень збереження кінцівок після застосування ТСС досягає 90%, тоді як ускладнення, зокрема тромбоз або інфекція, виникали рідше ніж у 10% випадків [3;5]. У дослідженні, проведеному в умовах *Forward Resuscitative Surgical Suite*,

ефективне використання ТСС дозволило стабілізувати стан поранених із травмами судин верхніх кінцівок до проведення остаточного втручання. Середній час ішемії при застосуванні ТСС складав приблизно 3,5 години, що значно знижувало ризик ішемічного пошкодження тканин [2]. Крім того, пацієнти, яким було встановлено шунти, демонстрували кращу виживаність та меншу кількість повторних хірургічних втручань порівняно з тими, хто отримав лише перев'язку судини [1;5].

Висновок. Тимчасові судинні шунти є ефективним інструментом у військово-польовій хірургії для збереження кінцівок та зниження рівня ампутацій. Їх використання дозволяє швидко відновити перфузію, зменшити час ішемії та стабілізувати стан пацієнта до проведення остаточного судинного відновлення. Враховуючи позитивні результати та низький рівень ускладнень, впровадження ТСС у протоколи військово-польової хірургії є доцільним та обґрунтованим.

Список використаних джерел

1. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10704159/>
2. [https://www.jvascsurg.org/article/S0741-5214\(20\)30739-4/fulltext](https://www.jvascsurg.org/article/S0741-5214(20)30739-4/fulltext)
3. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/16832244/>
4. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34538830/>
5. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18784573/>

МІЖНАРОДНА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ: ВПЛИВ ЛАТИНИ НА ГЛОБАЛЬНУ КОМУНІКАЦІЮ ЛІКАРІВ

Ящук Ольга Дмитрівна

Старша викладачка

кафедри мовознавства

Антоневич Богдан Миколайович

студент 1 курсу

Івано-Франківського національного медичного університету

м. Івано-Франківськ, Україна

Актуальність: Необхідність ефективної та точнішої комунікації між медиками різних країн. Латина є основою медичної термінології, що забезпечує універсальність у використанні термінів, незалежно від мовного бар'єру. В умовах глобалізації та міжнародного обміну досвідом латинська мова залишається важливим інструментом для створення спільного розуміння в медичній сфері. Розуміння впливу латини на медичну комунікацію сприяє розвитку глобальної медицини та підвищенню якості лікування пацієнтів у різних країнах.

Ключові слова: Міжнародна медична термінологія, латина в медицині, глобальна комунікація лікарів, мовний бар'єр, медичні терміни, міжнародне